

UMA'UMAN NA LALOMNA WURUNG ANDIO NA TANGEBAN.

I ree'a tiba i kodo' naapa' nonsopa loka'. Inasoknomo rua' ara. Tuko i kodo', "anuum popiamo lohsong?" Tuko i ree'a, "anungku salonsongmo". Tuko i ree'a, "anuum?" Tuko i kodo', "anungku ka' tubu-tubu' beesek".

Nau' ka' nau' loka' i ree'a nimpuo'mo. Anu i kodo' ka' daa nomatemo. No'akan nai i ree'a. Kopolutu'anamo loka'no, i ree'a nonggaga'imo. "Bela' imbo' kita daa maapa' mantaa' loka'ku!". "Ooh indo'", tuko i kodo'. Nitoka-tokai loka' tambanmo maraangas. Naanta' i ree'a nomenekmo. Nopenek sara-sara'an, baala nopoko'ala. Nopenek sori-soripi' baala nopoko'ala. Nopenek tibu-tibuungkuk, baala nopoko'ala. Tuko i ree'a anu i kodo', "penekakon naanta loka'ku?" Lumpat-lumpat i kodo' kautamo tumpo-tumpol ulasan u loka'. I kodo' ka' daa nangampu-ngampua'mo. I ree'a ka' daa komo ngara-ngara'. Mangara'i i kodo' mangampu-ngampua' loka' molutu'. Kira' i ree'a, baalamo orua'no. Tuko i ree'a, "ooh bela', nabu' ii naanta aku kilitno". Tebas kilit u loka nabu' ii kodo'. I ree'a naanta nenseselimo kilit u loka'. Padahal loka men sinu'ano/nisu'ano. I ree'a nangara'mo i kodo', "Bela', montoo kilitno ko kilitnomo? Nabu' ii aku samburas". Ninabu'imo i kodo' samburas. Tuko i ree'a, "naanta', montoo samburas kosamburasmo? Nabu' ii aku sangiting". Ninabu' iimo i kodo' sangiting. Tuko i ree'a, "montoo sangiting se sangiringmo?". I kodo' ninoo'mo. Baalamo tibaa. Mingkot bibi'no loka' komo ulasano tidu-tidu'.

I kodo' ninsule'mo tiba i ree'a potu-potuntun. Tonga' u dalan, tuko i kodo', "aku aiya epeonmo. 'Ree'a; arii men daa pore pintede'an?" Tuko i ree'a, "lako' audo i raabe' ba'an. Boimo asi' i raabe' ite', ni ramba'ingkumo". Padahal men niramba'i, raabe' men ba'an. Kae-kae' mintede' i kodo' karna masakit kompongno, ka' nikatakuti i ree'a, "hu' - hu' - hu', tongkodi' i kodo'. Kodo' matakut i asu. Lantaran notongkodi' ka' notosingkang, tebas. Nidudukmo u ramba', pate. Ka' ni' ala i ree'a i kodo' ka' niropuni/nipapui. No mingkot bukuno. Nopee'le' notualimo ti'ilon. Ti'ilon aiya ni'alamo i ree'a ka' ni-linson i papo.

(2)

Baala nanau', notakamo kawan u kodo'. Ka' nigaga'i ree'a, "imbo' bela' daa kita mimangan". Bibi'no kodo' nimanganmo. Noko mimangan, kodo' aiya nosiloloamo. "Ree'a kai daa siloloamo kutung". "Ooh indo'" tuko i ree'a.

Kodo sai porus pondulung, i ree'a aiya no'ehe-eheangmo. Tukono, "ehe-eheeang nimangan buku-bukunta'mo". Tuko i kodo', "pilanga-pilanga". Tuko i ree'a, "ehe-eheeang nimangan buku-bukunta'mo". Pintolu ni' - ulang i ree'a, ni'oto'imo i kodo'. Ko'inango aiya , nimangan nabuku, nimangan buku-bukunomo. Tuko i kodo', "eh pepea' bagiim. Kada nopapatei mami kodi' oko". Tapi ree'a iia nimbinimo. Ninsa'up paat u bunut. Kodo' sa'angu' kawan aiya nokalakatanmo nomeele' i ree'a. Baritau. "We, tuko tomindo' u kodo'. 'Umbo' da' u peelet'o. Da' u poiripinto'".

Tomundo' u kodo' aiya no'iripmo. Tukono, "tano' bangbut, tano' tano' bangbut". Kilikis ree'a nolomi. Haa nitausimo. Tuko i kodo', "Kadaa oko pepea' bagiim". Aa nipokilobaimo. Tuko u kodo', "apaa men kopateem. Kalu oko nopapui kopateem?" Tuko i ree'a, "Aku kalu opapui baala tiba kopatengku". Tuko u kodo', "Kalu oko, ku apaaimo kodomo daa mate?" Tuko i ree'a, "aku kalu o tabas, aa aitu daa mate. Supaya aitu teenggu' do ulangon babo u pa'a. Dan tetep teenggu' matadom". Aa ai kodo' nomboitmo tetep mata-matadom. Sa'angu'-sa'angu' mangalamo i ree'a. Nilangonmo i pa'a. Ninsumbatmo aiya i ree'a. Naka kea'mo. Pos nitabasno. Kinsup kelembangno. Ka' daa tongko' pa'ana men nokutas. Ree'a baalale' nokona' boroko'no. Nopoobolosmo biibi'no. Biibi'no ka' daa tongko' nomate. Nokudung pa'a. Tuko u tomundo'u kodo', "pea' bagian. Apaa ede' men kopateem. Kalu oko ku ndabu'akon aido i liku' mate oko". Tuko i ree'a, "hii..hii..hii.... aku daa matemo ka' u ndabu'akon iido". Tuko i tomundo u kodo', "haa aiyado ka' u rasaam. Aiyado kodi' ka' u nanaam". Babanomo. Openekonmo mule' i tubu' u kau, tibung aurong i liku'.

(3)

"Daa u nanaam. Atina' oko, komo da'idangku aiya tubu'. Oko ka' daa nomatemo". Baala tiba nanau', lengok boroko'no airong i liku', nongara'mo a kauta i kodo'. Tuko i ree'a, "ehe-eheeang nanabu'akon aku ka' daa lipu-lipu'kumo". Tuko i kodo', "aa memang oko aiya lau nangakalimo aku. Pepea' bagian. Kada' kupee'le' mule' oko ka' kupapatei". Nomeele'mo i balulang. I kodo' aiya nomeele'mo i balulang. Tuko i kodo', "balulang. Oko maka'ala mongoronsop airong liku' kada' kuala i ree'a ka' kupapatei?" tuko i balulang, "daa. Kalu o tamboim kupaka'ala". Tuko i kodo', "apaa ede' pantamboi?" Tuko i balulang, "kalu oko mongkira', sa'angu' bangkal". Tuko i kodo', "Oo kalu sa'angu' bangkal pootoali".

Notakamo i balulang. Nironsonpno ka' nironsonpno, ampudungmo sina moronsop, leke-leketmo bungkok i ree'a. Nobelesmo i kodo'. Tuko i kodo', "sosop bela' toleketmo, sosop bela' toleketmo". Ninanammo i ree'a inango toleketmo, tonginau'mo apaa aiya o bau kada' inango baalale opaka'ala i kodo'. Tonginau' inango ko' isi bela'no. Mantamboimo i kaake'. Tuko i ree'a, "oko kaake' daa monsipit kompong i balulang?" Tuko i kaake', "daa. Kupangaku. Tapi apaa pantamboim aku? Kada' kusipit tabu i balulang". Tuko i ree'a, "niu sansisi'. lapasdo ka' utarimaam i anungku".

Kaake' aiya nindaanga'mo poopooniak. Wimenekmo aido i kintir u balulang. Lantaran kompong i balulang nandiiringmo, tongko' nisipit i kaake' te'ineng, kadaa wuu nobotu kompong. Noboalimo oba', oba' ba'an. I kodo' men aitu i bibi u tobir mome'a i balulang monsosop, na'andurmo. Banggarmo inango airong kokayo-kayo baba u solok tapi baala nopoko'ala maapa' kaido i tobir. Komo daa koliu i dee. Tuko i kodo', "ooh dee naanta' tulung i aku. Posalamat aku kada' sulano kaba' aido i tobir". Laya-layang i dee nombeeli i kodo' nisangkum i kodo' kukuduk u dee.

(4)

Dee aiya naanta' nolumayangmo, nolayangkon kodo' a kaido i bibi u tobir.
Kodo' ka' daa notoo kaba'mo sampang aido i bibi u tobir, lumpatmo a
kaido i tobir, selamat i kodo'.

Kaba' saa'ia, i kodo' baala nomokela bela'no i dee. Arie saapa'an
i kodo', sabole lolo' i dee kaba' saa'ia.

Kesimpulan u uma'umanku aiya: bobou i kodo' ma'idek. Muntulungi i
ree'a, sambe'edo mian rapat, momenek loka', ko'aitumo inango mian
monguasai haak i ree'a. Poo'ideki, momeele' momapatei sambe'e da'ida,
baala toali o bounto. Pootulungi moto sambe'e men bobou pore. Singko
poo sambe'ean i kodo' tiba i dee, men pore u lolo'to.

Uma'umanku pupus.-

Tangeban, tgl. 19-8-1988.

Men no'uma'uman aiya,

ai

ARPAT BIDJA.